

Ing. Martin Kohl

vedoucí odboru kultury, sportu a sociálních služeb

Magistrát města Ústí nad Labem

Velká Hradební 8

401 00 Ústí nad Labem

V Praze dne 2. 1. 2017

Věc: Stručné stanovisko k naplnění znaků veřejné podpory při financování sportovního klubu

Vážený pane inženýre

naše kancelář od Vás obdržela mandát k zpracování stručného stanoviska k otázce naplnění vybraných znaků veřejné podpory při financování sportovních klubů účastnících se druholigových národních soutěží:

- **HC Slovan Ústí nad Labem**, tj. obchodní společnosti **HOKEJ ÚSTÍ NAD LABEM s.r.o.**, se sídlem Masarykova 701/183, Klíše, 400 01 Ústí nad Labem, IČO: 03261255 zapsané v obchodním rejstříku vedeném Krajským soudem v Ústí nad Labem v oddíle C, vložce 34445 (dále také jen „**HC Slovan**“); a
- **FK Ústí nad Labem**, tj. obchodní společnosti **Fotbalový klub Ústí nad Labem, a.s.**, se sídlem Velká Hradební 2336/8, Ústí nad Labem-centrum, 400 01 Ústí nad Labem, IČO: 27274055 zapsané v obchodním rejstříku vedeném Krajským soudem v Ústí nad Labem v oddíle B, vložce 1615 (dále také jen „**FKUNL**“);
(FK Slovan a FKUNL dále společně také jen „**sportovní kluby**“);

ze strany statutárního města Ústí nad Labem prostřednictvím Magistrátu města Ústí nad Labem, se sídlem Velká hradební 2336/8, 401 00 Ústí nad Labem-město (dále také jen „**město**“, „**MUNL**“).

Předmětem našeho mandátu bylo poskytnout stručný rozbor k otázce naplnění znaků, (i) hrozby/narušení hospodářské soutěže a (ii) dopadu na obchod mezi členskými státy, jakožto vybraných definičních znaků veřejné podpory dle čl. 107 Smlouvy o fungování Evropské unie v návaznosti na předběžné posouzení těchto otázek na úrovni pracovišť města a předběžného vyjádření Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže.

1. Znak veřejné podpory

Pro rozbor dané problematiky je nejprve nezbytné popsat obecný mechanismus **zákazu veřejné podpory dle čl. 107 SFEU**. Toto ustanovení obsahuje **obecný zákaz tzv. (státní) veřejné podpory**, pokud dojde k naplnění všech tzv. znaků veřejné podpory (tj. v případě nenaplnění kteréhokoliv znaku se vůbec nejedná o veřejnou podporu). Tento obecný zákaz není absolutní, v právu a rozhodovací praxi EU je zakotvena celá řada výjimek z tohoto zákazu (dál také jen „*veřejná podpora*“, „*VP*“).

1.1. Veřejné (státní) prostředky

Prvním znakem VP je dle čl. 107 SFEU existence "státních prostředků". V tomto stanovisku se s ohledem na ustálený výklad v tom smyslu, že tento pojem zahrnuje i prostředky z rozpočtů samosprávných celků, vychází z naplnění tohoto znaku.

1.1.1. Zvýhodnění podniku

Druhým znakem VP je dle čl. 107 je poskytnutí zvýhodnění určitému podniku.

Dílní znak (**selektivního**) zvýhodnění je naplněn v rámci předmětu zadání tím, že financováním sportovních klubů jsou tyto selektivně zvýhodněny oproti jiným podnikům působícím na daných relevantních trzích

Pro posouzení, zda je na příjemce nutno nahlížet jako na **podnik** ve smyslu pravidel VP je rozhodné, zda daný subjekt vykonává, byť okrajově tzv. hospodářskou činnost (ve smyslu evropského soutěžního práva) a naopak nerozhodné, jakou má právní formu, či zda je zřízen či provozován za účelem dosažení zisku¹.

Hospodářskou činností ve smyslu pravidel VP se rozumí nabízení produktů a služeb na (relevantních) trzích².

V tomto stanovisku vycházíme z toho, že sportovní kluby vykonávají, byť v omezeném rozsahu hospodářské činnosti, a to z toho důvodu, že z pohledu evropského soutěžního práva existuje relevantní trh služeb a komodit, na kterém se podílí, zejména:

- **trh volnočasových aktivit – sportu**, na kterém se podílí **další sportovní kluby** účastníci se identických sportovních soutěží (zejména soutěž ve druhé lize), v rámci nichž se sportovní

---

¹ viz např. kap. 2.1 odst. 7-9 Sdělení EK k pojmu VP uvedeném v čl. 107 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie (2016/C 262/01)

² viz např. kap. 2.1 odst. 12 Sdělení EK k pojmu VP uvedeném v čl. 107 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie (2016/C 262/01)

V tomto smyslu je podstatné, že Evropská komise ve své rozhodovací praxi konstantně uvádí, že v případě financování sportovních klubů podílejících se na prvním a druhém stupni národních soutěží se má obecně za to, že může dojít k naplnění znaků hrozby narušení hospodářské soutěže a dopadu na obchod mezi členskými státy.

V daném případě je nicméně dále podstatné, že z informací a podkladů, které jsme od Vás obdrželi, vyplývá, že:

- HC Slovan i FKUNL jsou z hlediska tržní síly relativně méně významnými účastníky druholigové soutěže a nepodílí se na evropském „trhu hráčů“;
- lze prakticky vyloučit statisticky významnou účast fanoušků z jiných členských států na zápasech, kterých se sportovní kluby účastní;
- HC Slovan ani FKUNL se neúčastní evropských fotbalových/hokejových soutěží;
- zamýšlené objemy podpor ze strany města řádově/významně nepřevyšují limit podpory *de minimis* dle Nařízení Komise (EU) č. 1407/2013 ze dne 18. prosince 2013 o použití článků 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie na podporu *de minimis* (dále také jen „*Nařízení de minimis*“, „*de minimis*“).

Tyto skutečnosti svědčí spíše ve prospěch závěru o nenaplnění znaku dopadu na obchod mezi členskými státy.

Dle obdržených informací však na druhé straně nelze vyloučit, že by sportovní kluby nemohly v rámci své reklamní a marketingové činnosti zejména:

- inzerovat/propagovat produkty/služby/značky z jiných členských států;
- konkurovat reklamním či marketingovým agenturám z jiných členských států či bránit jejich usazování v regionu Ústí nad Labem.

Tyto skutečnosti naopak svědčí ve prospěch naplnění znaku dopadu na obchod mezi členskými státy. Argumentovat ve prospěch nenaplnění tohoto znaku by tak bylo možné pouze s poukazem na možný ryze lokální dopad⁶ těchto činností.

2. Závěr

V návaznosti na prozkoumání obdržených materiálů, dostupných informací o daných sportovních klubech a rozhodovací praxe Komise v této oblasti jsme dospěli k závěru, že existuje riziko, že by v návaznosti na šetření Evropské komise nebo na podnět konkurenta Evropská komise dospěla k závěru, že financováním sportovních klubů ze strany města dochází (po vyčerpání limitu *de minimis*) k naplnění všech znaků veřejné podpory. V takovém případě by Evropská komise mohla nařídit vrácení poskytnuté podpory.

kluby uchází o přízeň sportovních fanoušků (návštěvníků zápasů a rozhlasových posluchačů či televizních diváků), sponzorů apod.;

- **trh reklamních a marketingových služeb**, kde sportovní kluby vstupují do konkurence s podniky zabývající se reklamní a marketingovou činností.

Proto je na sportovní kluby nutno nahlížet jako na podnik ve smyslu soutěžního práva.

1.1.2. Narušení (hrozba narušení) hospodářské soutěže

Třetím znakem je **narušení nebo dokonce pouhá hrozba narušení hospodářské soutěže.**

Znak (možného) narušení hospodářské soutěže je naplněn, pokud může poskytnuté zvýhodnění posílit soutěžní postavení příjemce ve vztahu k ostatním podnikům, s nimiž soutěží³.

V obecné rovině je nutno vycházet z předpokladu, že **financováním sportovních klubů dochází k jejich posílení oproti ostatním podnikům poskytujícím zaměnitelné produkty či služby, tj. zvýhodnění oproti:**

- jiným sportovním klubům účastnícím se zejména druhé fotbalové a hokejové ligy;
- podnikům nabízejícím reklamní a marketingové služby.

1.1.3. Dopad na obchod mezi členskými státy

Čtvrtým znakem je **dopad na obchod mezi členskými státy.**

Tento znak je dle rozhodovací praxe EU naplněn, pokud poskytnuté zvýhodnění posiluje postavení určitých podniků oproti jiným konkurenčním podnikům v rámci obchodu uvnitř EU⁴. Jde tedy o příhraniční účinek zvýhodnění vůči podniku z jiného členského státu. Postačí potenciální dopad, pokud není zcela hypotetický⁵.

Z hlediska naplnění tohoto znaku je typicky podstatné,

- zda na daném trhu působí konkurenční subjekt z jiných členských států, nebo by podpora mohla ovlivnit jejich usazování v daném členském státě; nebo
- zda podpora daného podniku může ovlivnit chování spotřebitelů z jiných členských států.

---

³ viz např. Rozsudek Soudního dvora ze dne 17. září 1980, Philip Morris, 730/79, ECLI:EU:C:1980:209, bod 11. Rozsudek Soudu prvního stupně ze dne 15. června 2000, Alzetta, spojené věci T-298/97, T-312/97 atd., ECLI:EU:T:2000:151, bod 80.

⁴ Rozsudek Soudního dvora ze dne 14. ledna 2015, Eventech v. The Parking Adjudicator, C-518/13, ECLI:EU:C:2015:9, bod 66; rozsudek Soudního dvora ze dne 8. května 2013, Libert a další, spojené věci C-197/11 a C-203/11, ECLI:EU:C:2013:288, bod 77; rozsudek Soudu prvního stupně ze dne 4. dubna 2001, Friulia Venezia Giulia, T-288/97, ECLI:EU:T:2001:115, bod 41.

⁵ viz např. kap. 6.3 odst. 192 Sdělení EK k pojmu VP

Stejně tak nelze vyloučit riziko, že by k takovému závěru dospěl auditní nebo kontrolní orgán kontrolující hospodaření města a dovedil odpovídající doporučení nebo sankce.

Domníváme se, že znak hrozby narušení hospodářské soutěže je jednoznačně naplněn, protože podporované kluby vstupují do konkurence přinejmenším s dalšími sportovními kluby hrajícími druhou ligu.

Pokud jde o naplnění znaku dopadu na obchod mezi členskými státy, domníváme se, že nelze vyloučit závěr o naplnění tohoto znaku přinejmenším s ohledem na podíl na marketingových a reklamních aktivitách podporovaných sportovních klubů. Zde je potřeba si uvědomit, že v této oblasti sportovní kluby potenciálně poskytují reklamní a marketingové služby podnikům usazeným v jiných členských státech a zároveň vstupují do konkurence s jinými evropskými podniky nabízejícími reklamní a marketingové služby.

Na druhé straně lze argumentovat:

- možnými ryze lokálními dopady hospodářských činností sportovních klubů
- zamýšlenou výší podpory, která řádově nepřevyšuje limit *de minimis*.

Přes výše uvedené se domníváme, že situace je v zásadě řešitelná v možné kombinaci následujících možností:

- poskytnutí „zbývajících“ prostředků v režimu *de minimis* (až do naplnění limitu);
- konzultace s EK; kde bychom se Komisi pokusili přesvědčit o ryze lokálním dopadu podpory, nebo prodiskutovali další možnosti financování (zde je však nutno počítat se zvýšenými finančními náklady na poradenství a s nezbytným časem v horizontu měsíců pro první stádia konzultací);
- poskytnutí dotace v režimu slučitelné veřejné podpory bez nutnosti notifikace dle oddílu 12 Obecného nařízení o blokových výjimkách (Nařízení Komise (EU) č. 651/2014); kde bude nutné vyjasnit možné oblasti způsobilých výdajů s ohledem na zaměření tohoto oddílu a naplnit formální i obsahové náležitosti aplikace nařízení – výhledově řešení pro rok 2018 (s ohledem na nutnost analýzy a následnému přizpůsobení způsobu financování);
- poskytnutí dotace v režimu přenášení výhody na samotné hráče; kde by podpora hráčům buďto nezakládala veřejnou podporu, nebo by byla poskytnuta v režimu *de minimis* (a zanesena do registru ve vztahu k jednotlivým hráčům – opět nutno dále analyzovat. – výhledově řešení pro rok 2018 (s ohledem na nutnost analýzy a následnému přizpůsobení způsobu financování);
- nabytí/zvětšení podílů města na sportovních klubech (na bázi nabytí podílů/akcí za jejich tržní hodnotu) a jejich případné následné financování z pozice akcionáře/společníka v souladu se zásadou tzv. soukromého věřitele/soukromého investora.

V případě Vašeho zájmu o detailnější rozbor těchto variant a o asistenci s jejich implementací se samozřejmě do těchto kroků rádi dále zapojíme.

Rádi také zodpovíme a vypořádáme jakékoliv dotazy či připomínky k tomuto stanovisku

S přátelským pozdravem a s přáním hezkého dne,

Matej Kliman

i.s. JUDr. Karla Zusky, advokáta